

POLITOLOGIJA
Lokalna samouprava i javna uprava

**Nastavni plan master studija Politologije za usmjerenje:
LOKALNA SAMOUPRAVA I JAVNA UPRAVA**

Sedmi semestar	Predavanje i vježbe	ECTS	Ukupno ECTS
Civilno društvo, ljudska prava i demokratija u lokalnim zajednicama	2+1	6	30
Teorijski koncept i modeli lokalne samouprave u državama Evropske unije	2+1	6	
Evropski regionalizam	2+1	6	
Metodologija politoloških istraživanja	2+1	6	
Izborni predmet	2+1	6	
Osmi semestar			
Savremene teorije vlasti	2+1	6	30
Politički pluralizam u BiH	2+1	6	
Javna uprava u BiH	2+1	6	
Izborni predmet	2+1	6	
Praksa		6	
Deveti semestar			
Menadžment u lokalnoj samoupravi i javnoj upravi	2+1	6	30
Prostorno i urbano planiranje u lokalnoj zajednici	2+1	6	
Finansiranje lokalne samouprave	2+1	6	
Okolinsko upravljanje i razvoj komunalne infrastrukture	2+1	6	
Praksa		6	
Deseti semestar			
M.A. Teza			30
UKUPNO ECTS			120

Izborni predmeti:

1. Participacija građana u odlučivanju o javnim poslovima u lokalnoj zajednici
2. Upravljanje ljudskim resursima
3. Pored predloženih izbornih predmeta, studenti mogu uzeti i druge predmete sa drugih odsjeka na master studiju.

CIVILNO DRUŠTVO, LJUDSKA PRAVA I DEMOKRATIJA U LOKALNIM ZAJEDNICAMA

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	<p>Studenti će se osposobljavati da spoznaju teorijske razlike između civilnog društva i državnih institucija dajući savremenim društvenim i političkim događanjima novi i drugačiji smisao, uključujući i argument da civilno društvo poklanja posebnu pažnju slobodi od ansilja u svakodnevnom životu pojedinca. U tom smislu učice da demokratiju treba shvatiti kao poseban tip <i>političkog sistema</i> u kome civilno društvo i državne institucije obično funkcionišu kao dva nužna elementa, odvojena ali bliska, zasebna ali međuzavisna. To su unutrašnji elementi sistema u kome vladanje, podliježe <i>javnoj raspravi, kompromisu i saglasnosti</i>, bilo u porodici bilo u sali upravnog odbora neke korporacije ili državnim kancelarijama.</p>
Sadržaj	<p>1. Prava čovjeka i državljanina</p> <ul style="list-style-type: none"> * Antička demokratija * Povelje -Medinska povelja /624/, Velika povelja sloboda /Magna Carta Libertatum 1215/, * Petition of Righte /1628/, Habeas Corpus Act/1679/, Bil o pravima/ 1689/ * Deklaracija nezavisnosti/1776/, Bil o pravima /1791/, Deklaracija prava čovjeka i građanina /1789/, Povelja međunarodnog PEN-a /1934/, Opšta deklaracija o pravima čovjeka /1948/, uz sistem posebnih konvencija koje se odnose na zabranu genocida /1948/, ropstva i njima sličnih postupaka /1956/, rasne diskriminacije /1956/, prava djece i dr. prava <i>treće generacije</i>. <p>2. Modeli demokratije</p> <ul style="list-style-type: none"> * Klasični modeli: Atena * Protektivna demokratija * Razvojna demokratija * Neposredna demokratija * Kompetitivni elitizam * Pluralistička demokratija * Demokratija i globalizacija * Kosmopolitska demokratija <p>3. Civilno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> * Nastanak i razvoj civilnog društva * Savremeni koncept civilnog društva * Civilno društvo i država * Demokratija i civilnost * Ekonomija i civilno društvo <p>4. Postkomunizam, civilno društvo i demokratske promjene</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * Postkomunizam i civilno društvo * Interesni pluralizam i civilno društvo * Uslovi i startegije demokratskih promeja * Necivilno društvo * Javnost
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<p>NAČIN OCJENJIVANJA:</p> <p>a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad;</p> <p>b) Završni pismeni ispit.</p>
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja; - bodovanje po osnovu prisustva nastavnom procesu, usmene prezentacije rada, izrada istraživačkog rada, te aktivnosti tokom izvođenja vježbi - eventualno drugi oblici evaluacije – anketa i sl.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Zgodić,E., Vladavina konsenzusom, BZK Preporod, Sarajevo 2007
2. Pavlović,V., **Civilno društvo i demokratija**, Politeia,Beograd,2004.
3. **Temelji moderne demokratije: Izbor deklaracija i povelja o ljudskim pravima**, Beograd, IRO Nova Knjiga,Beograd,1989.
4. Kin,DŽ, **Civilno društvo**, Filip Višnjić,Beograd,2003.
5. Held,D., **Modeli demokratije**, Školska knjiga ,Zagreb,1990.
6. Held,D., **Demokratija i globalni poredak**, Filip Višnjić,Beograd,1997.
7. Janda,K., Berry,M.J., Goldman,J., **Izazov demokratije**, Durieux,1999.
8. Hiti,F., **Istorija Arapa**, Veselin Masleša, Sarajevo, 1983.
9. Lovo,F., **Velike savremene demokratije**, Sremski Karlovci-Novı Sad,1999.
10. Nuhanović,A., **Demokratija, mediji, javnost**, Promocult, Sarajevo,2005.

TEORIJSKI KONCEPT I MODELI LOKALNE SAMOUPRAVE U DRŽAVAMA EVROPSKE UNIJE

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	Cilj predmeta: Lokalne vlasti imaju važnu ulogu u izgradnji demokratije u razvijenim evropskim zemljama i u zemljama koje su prošle ili prolaze tranziciju i reformu sistema lokalne samouprave. Sve zemlje Zapadne Evrope izvele su u drugoj polovini XX stoljeća potpuniju reformu lokalne samouprave. Zajednička osnova razvoja lokalne samouprave na temelju izvedenih reformi postala je Evropska povelja o lokalnoj samoupravi donesena u Vijeću Evrope 1985.godine. Lokalne vlasti u evropskim demokratskim državama ne samo da su najbliže građanima nego su za građane najvažnija struktura vlasti. Jedinice lokalne samouprave u zapadno-evropskim zemljama postale su nosioci socijalnog, ekonomskog, urbanog i kulturnog razvoja svojih područja. Sa razvijenom autonomijom u finansiranju komunalnih funkcija opštine i gradovi su u životu građana postali najvažniji oblici vlasti i upravljanja javnim poslovima. Stoga je cilj ovog predmeta da studenti spoznaju savremeni teorijski koncept i osnovne modele organizacije i funkcionisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama članicama Evropske unije.
Sadržaj	Sadržaj predmeta: 1. Savremeni teorijski koncept lokalne samouprave 2. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi 3. Model lokalne samouprave u Saveznoj Republici Njemačkoj 4. Model lokalne samouprave u Kraljevini Švedskoj 5. Model lokalne samouprave u Švajcarskoj 6. Model lokalne samouprave u Republici Sloveniji 7. Model lokalne samouprave u Kraljevini Španiji 8. Model lokalne samouprave u Republici Italiji 9. Modeli lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj; Republici Srbiji i Republici Češkoj.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadatke
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad; b) Završni pismeni ispit.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. **Uporedna iskustva lokalnih samouprava**, MAGNA AGENDA, Beograd, 2002
2. Dr. Janez Šmidovnik, **Lokalna samouprava**, studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 1999 godine
3. **Lokalna samouprava u BiH**, Grupa autora, M. Pejanović, S. Kukić, Z. Zlokapa, D. Milidragović, H. Pašić, A. Štitić, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo 2001.
4. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

EVROPSKI REGIONALIZAM

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	<p>Cilj predmeta: Regije su značajni subjekti ekonomskog i socijalnog razvoja Evropske unije i imaju važnu ulogu u procesu proširenja Evropske Unije i stvaranja jedinstvenog evropskog tržišta. Evropska Unija poslednjih decenija posebnu pažnju posvećuje regionalnom razvoju i podsticanju bržeg razvoja manje razvijenih regija. S obzirom da je pitanje regionalizacije, prema konceptu kojeg je prihvatila Evropska Unija, složen proces koji obuhvata različite ekonomske, socijalne, historijske, političke i druge elemente studenti će u okviru nastave spoznati najznačajnije aspekte koji se odnose na teorijsko određenje pojmova regije i regionalizacije i koncepta euroregije, zatim na ciljeve, institucije i instrumente evropske regionalne politike, te na osnovne dokumente i sporazume kojima je utvrđena zajednička politika regionalnog razvoja na nivou Evropske Unije. U okviru nastave studenti će se upoznati sa modelima regionalizacije nekih evropskih država. Poseban segment nastave odnositi će se na historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini i na moguće oblike regionalizacije i primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini.</p>
Sadržaj	<p>Sadržaj predmeta: 1. Pojam regije i koncept euroregije; 2. Politika i institucionalna osnova regionalnog razvoja Evropske unije 3. Regije u državama članicama Evropske Unije: Italija, Španija, Holandija; 4. Regije u zemljama postsocijalističke tranzicije: Slovenija, Mađarska, Hrvatska; 5. Historijski nastanak regija u BiH: Regionalna organizacija BiH u periodu Otomanske vlasti; Regije u vremenu austrougarske vladavine; Podjela BiH na banovine u Kraljevini Jugoslaviji; Socijalistički period razvoja BiH i modeli regionalizacije u tom periodu; Regionalna organizacija BiH u mirovnim planovima međunarodne zajednice 1992-1995; 6. Koncept regionalizacije BiH u procesu integracije u Evropsku uniju i mogućnost primjene koncepta euroregije.</p>
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad; b) Završni pismeni ispit.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. M.Pejanović, Politički razvitak Bosne i Hercegovine u postdejtonskom periodu;TDK Šahinpašić, Sarajevo 2005.
2. J. Osmanković-M. Pejanović: EUROREGIJE I BOSNA I HERCEGOVINA; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave; Sarajevo 2006. godina
3. Evropska povelja o regionalizaciji

METODOLOGIJA POLITOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti osnove znanstvenog pristupa istraživanju, poznavanje faza znanstvenog istraživanja te osposobit će se za primjenu istraživačkih rezultata u praksi. - Upoznat će se sa svrhom znanstvenog istraživanja: opis, objašnjenje, predviđanje i kontrola istraživane pojave - Razumjeti i znati definirati istraživačke probleme, izbor istraživačkog nacrtu te izbor uzorka i mjerenje
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Objedinjavanje kvantitativnog i kvalitativnog metodološkog pristupa u istraživanju političkih fenomena. - Primjena i relevancija različitih metoda u kvantitativnom i kvalitativnom metodološkom istraživanju. - Razvijanje metodološko-politoloških pozicija u savremenom kontekstu. - Razvijanje baza podataka, umijeće analize istih, pisanje analitičkih interpretacija (kvalitativno/kvantitativno). - Kontekstualiziranje znanja i metodskog postupanja u skladu sa savremenom metodologijom i politološkom teorijom.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezan predmet Politologije
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja; - bodovanje po osnovu prisustva nastavnim procesima, usmene prezentacije rada, izrada istraživačkog rada, te aktivnosti tokom izvođenja vježbi - eventualno drugi oblici evaluacije – anketa i sl.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. P. Burnham, K. Gilland, W. Grant, Z. Layton-Henry, **Metode istraživanja politike**, Zagreb 2006.
2. Martyn Hammersley & Paul Atkinson, **Etnography. Principles in practice**, London-New York, 1995.
3. Udo Kelle, **Computer-Aided Qualitative Data Analysis**, Sage, London, 1998.
4. Helmut Kromrey, **Emprische Sozialforschung**, Stuttgart, 2006.

5. Andreas Diekeman, ***Empirische Sozialforschung***, Rohwolt, Reinbek bei Hamburg, 2001.

SAVREMENE TEORIJE VLASTI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	CILJ PREDMETA: U okviru nastavnog predmeta <i>Savremene teorije vlasti</i> trebaju se studenti upoznati - to je njegov <i>zadatak i cilj</i> - sa znanstvenim uvidima u porijeklo, karakter, oblike i svrhe vlasti u savremenim društvima te u njihove veze sa <i>stvarnostima i perspektivama demokratije</i> . Program slijedi i <i>emancipatorske</i> , a to znači kritičke i demokratske intencije unutar moderne znanosti o politici te, otuda, s njim će se studenti osposobljavati za identifikaciju i kritičku interpretaciju <i>multiverzuma vlasti</i> u savremenim političkim stvarnostima.
Sadržaj	SADRŽAJ PREDMETA: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Institucionalizam i vlast u politologiji: stare i nove institucionalne teorije;</i> • <i>Vlast i moć: klasična učenja i poimanja u savremenoj politologiji;</i> • <i>Vlast i realpolitika: koncepcije, njena načela, prakse i alterpolitika;</i> • <i>Antropokratija i njeni likovi: biokratija, gemo-kratija, genotokratija i kosmokratija;</i> • <i>Vlast i država: monokratija, autokratija, aristokratija, statokratija, birokratija, talasokratija, kriptokratija, hipokritokratija, militokratija, nekrokratija, evrokratija;</i> • <i>Vlast i javno dobro: nomokratija, teleokratija;</i> • <i>Novac i vlast: plutokratija, korporokratija, kleptokratija;</i> • <i>Vlast i partije: politokratija, ideokratija, ohlokratija, etnokratija, partitokratija, egokratija;</i> • <i>Znanje i vlast: gerontokratija, meritokratija, tehnokratija, scijentokratija; Mediji i vlast: telekratija, mediokratija, medijakratija, videokratija, netokratija, teledemokratija;</i> • <i>Religija, crkve i vlast: demonokratija, hijerokratija, hristokratija, teokratija;</i> • <i>Multiverzum vlasti i budućnost demokratije;</i>
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe - uz izradu saopštenja i seminarskih radova koristiće se lektira koja korespondira sa temama koje se obrađuju i studiraju u okvirima <i>programa predmeta</i>. - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad; b) Završni pismeni ispit.

Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

- Peters, B. Gay (2007) ***Institucionalna teorija u političkoj znanosti, Novi institucionalizam***, Zagreb: Fakultet političkih znanosti.
- Zgodić, Esad (2008) ***Realpolitika i njeni protivnici***, Tuzla: Univerzitetska biblioteka Derviš Sušić; Tešanj: Centar za informisanje i kulturu.
- Zgodić, Esad (2008) ***Multiverzum vlasti, O krizi i perspektivama liberalne demokratije***.

POLITIČKI PLURALIZAM U BOSNI I HERCEGOVINI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	Cilj predmeta: U okviru predmeta studenti će izučavati osnovne modele demokratije koji su se oblikovali kroz historijski razvoj društva. Upoznati će se sa društvenom ulogom i funkcijama političkih stranaka u razvijenim demokratskim državama, te sa historijskim nastankom i razvojem političkih stranaka u BiH. Poseban cilj predmeta je da studenti spoznaju razvoj političkog pluralizma u Bosni i Hercegovini u kontekstu društveno političke tranzicije iz socijalizma u liberalno demokratski koncept vladavine u periodu 1990 – 2008. U okviru nastave posebna pažnja će biti posvećena etničkom načelu stranačkog organizovanja u Bosni i Hercegovini koji je u suprotnosti sa liberalno demokratskim idealom koji se temelji na individualnom građaninu.
Sadržaj	Sadržaj predmeta: 1. Savremene teorije i modeli demokratije; 2. Društvena uloga i funkcija političkih stranaka; 3. Nastanak političkih stranaka u BiH i njihovo djelovanje od 1906. do 1990. 4. Razvoj političkog pluralizma u Bosni i Hercegovini od 1990 do 2008.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad; b) Završni pismeni ispit.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. David Held, **Modeli demokracije**, Zagreb, 1990.
2. Danica Fink Hafner, Mirko Pejanović, **Razvoj političkog pluralizma u Sloveniji i Bosni i Hercegovini**, Sarajevo/Ljubljana, 2006.
3. Mirko Pejanović, **Politički razvitak Bosne i Hercegovine u postdejtonskom periodu**, Sarajevo, 2005.
4. Rod Hague, Martin Harrop, Shaun Breslin, **Komparativna vladavina i politika**, Zagreb, 2001.
5. Suad Arnautović, **Političko predstavljanje i izborni sistemi u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću**, Sarajevo, 2008.

JAVNA UPRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	Cilj predmeta: Cilj predmeta je proučavanje ustavnog koncepta javne uprave u političkom sistemu Bosne i Hercegovine. Posebni segmenti nastave obuhvataju proučavanje uprave u institucijama Bosne i Hercegovine. Zatim strukturu i organizaciju uprave u entitetima i kantonima Federacije BiH. Studenti će spoznati način upravljanja funkcionalnim upravnim sistemima te statutarni koncept funkcionisanja javne uprave u jedinicama lokalne samouprave. Poseban segmet nastave se odnosi na osnovne aspekte reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini u procesu integracije u Evropsku uniju.
Sadržaj	Sadržaj predmeta: 1. Dejtonski mirovni sporazum i političko uređenje Bosne i Hercegovine 2. Struktura i organizacija državne uprave u Bosni i Hercegovini u postdejtonskom vremenu; 3. Uprava u institucijama države Bosne i Hercegovine; 4. Predsjedništvo BiH; 5. Vijeće ministara BiH – promjene u strukturi i nadležnostima 1997 – 2004; 6. Uprava u Federaciji Bosne i Hercegovine; 7. Predsjednik Federacije BiH; 8. Vlada Federacije BiH; 9. Uprava u Republici Srpskoj; 10. Predsjednik RS; 11. Vlada RS; 12. Struktura i organizacija uprave u kantonima Federacije BiH; 13. Uprava u jedinicama lokalne samouprave; 14. Javne službe – funkcionalni upravni sistemi u Bosni i Hercegovini; 15. Upravljanje javnim ustanovama i preduzećima u BiH; 16. Reforma javne uprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja i vježbe uz korištenje Power Point prezentacije - interaktivno učenje u grupi – prezentacije - sedmične zadaće
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - izrada grupnog istraživačkog rada
Status	Obavezni predmet
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	b/h/s
Evaluacija	a) Po izboru - izraditi i odbraniti seminarski rad; b) Završni pismeni ispit.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. M. Pejanović; Politički razvitak Bosne i Hercegovine u postdejtonskom periodu; TKD Šahinpašić, Sarajevo 2006
2. Prof. dr. EUGEN PUSIĆ: Nauka o upravi, Školska knjiga, Zagreb, 1993.god.

3. Prof.dr. EUGEN PUSIĆ, S. IVANIŠEVIĆ, Z. PAVIĆ, M. RAMLJAK: Upravni sustavi, Školska knjiga, Zagreb, 1997.god.
4. Prof.dr. SEAD DEDIĆ: Upravno pravo Bosne i Hercegovine, Magistrat, Sarajevo, 2001.god.
5. Ustav BiH
6. Ustav FBiH
7. Ustav RS
8. Zakon o Vijeću ministara BiH, Službeni glasnik BiH br. 30/03;
9. Zakon o upravi BiH, Službeni glasnik BiH br. 32/02;
10. Zakon o vladi FBiH, Službene novine FBiH br. 1/94,8/95,58/02;
11. Zakon o upravi FBiH, Službene novine FBiH br. 28/97, 26/02;
12. Zakon o vladi RS, Službeni glasnik RS br. 3/97,3/98.
13. Zakon o upravi Kantona Sarajevo, Službene novine br.20/01;
14. Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave; Službene novine br. 26/04.;
15. Statuti javnih preduzeća.
16. Statuti opština/općina

MENADŽMENT U LOKALNOJ SAMOUPRAVI I JAVNOJ UPRAVI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Objektivno i sistematsko proučavanje svih menadžerskih funkcija u okviru odgovarajućeg poslovno-organizacijskog oblika /organizacije/. To se, prije svega, odnosi na lokalnu samoupravu i javnu upravu. Postdiplomci će se educirati o ulozi strategijskog menadžmenta koji ih uči da se kroz proces strategijskog promišljanja osmišljava vizija, artikulira poslovna misija, oblikuje poslovna strategija kao obrazac poslovnog ponašanja. U isto vrijeme uče da se operativno vođenje ostvaruje unutar projektirane organizacione strukture na način da menadžeri u interaktivnoj komunikaciji s ljudima čiji rad koordiniraju i usmjeravaju poslovne procese u pravcu ostvarenja planova projektiranih kroz proces /strategijskog/ planiranja. Poseban cilj ovog predmeta je da se postdiplomci nauče da kroz menadžment ljudskih resursa ostvaruje visok stepen zadovoljstva i motiviranosti angažiranih ljudskih resursa.</p>
Sadržaj	<p>1. Menadžment kao društvena funkcija i humanistička nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> * Porijeklo i razvoj menadžmenta * Menadžment i poduzetništvo * Odgovornost menadžmenta * Šta je menadžment * Menadžment kao <i>liberalna vještina</i> <p>2. Dimenzije menadžmenta</p> <ul style="list-style-type: none"> * Misija * Dostignuća u uspješnost radnika * Društvene odgovornosti menadžmenta <p>3. Svrha i ciljevi poslovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> * Svrha poslovanja preduzeća * Šta bi trebalo biti naš posao * Marketinški ciljevi - početak rada * Cilj inovacija * Ciljevi resursa * Ciljevi produktivnosti * Ciljevi društvene produktivnosti * Profit kao potreba i kao ograničavajući faktor <p>4. Šta možete naučiti od neprofitnih organizacija</p> <ul style="list-style-type: none"> * Posvećenost menadžmentu * Djelotvorno korištenje institucije upravnih odbora * Izazov ispunjavajućeg postignuća * Obuka, obuka i -obuka * Upozorenje poslovnim organizacijama

	<p>5. Društveni problemi u uticaj na društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> * Odgovornost za uticaj na društvo * Kako se baviti neželjenim uticajem * Društveni problemi kao poslovne prigode * Granice društvene odgovornosti menadžmenta * Nivoi odgovornosti i ovlašćenja * Etička strana odgovornosti * Nenamjerna šteta <p>6. Vođenje, moć i politika</p> <ul style="list-style-type: none"> * Šta je vođenje i definicija moći * Prijelazna razdoblja u teorijama vođenja * Sučeljavanje vođenja i moći * Karizmatičko vođenje * Temelji, ključ i izvori moći * Moć u grupama: Koalicije <p>7. Nastupanje poduzetničkog društva</p> <ul style="list-style-type: none"> * Šta neće moći funkcionisati * Sistemsko napuštanje * Izazov za pojedince <p>8. Učestvovanje u životu zajednice kroz društveni sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> * <i>Treći sektor</i> * Potreba za zajednicom * Dobrovoljno učestvovanje u životu zajednice
Metode poučavanja i učenja	Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarskih radova
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Obavezan predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja; - bodovanje po osnovu prisustva nastavnom procesu, usmene prezentacije rada, izrada istraživačkog rada, te aktivnosti tokom izvođenja vježbi
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Drucker, P., **Najvažnije o menadžmentu**, M.E.P. Consult, Zagreb, 2005.
2. Jašarević, F., Jašarević, Z., **Osnove menadžmenta- skripta**, Interlinea, Sarajevo, 2006.
3. Stevens, M., **Vrhunski menadžment**, Naklada Zadro, Zagreb, 2001.
4. Tudor, G., Srića, V., **Menadžerska zlatna knjiga**, M.E.P. Consult, Zagreb, 2005.
5. Sikavica, P., Bahtijarević - Šiber, F., **Menadžment**, Masmedia, Zagreb, 2004.

6. Collins,G.C.E., **Izazovi menadžmenta u XXI stoljeću**, Mate, Zagreb, 2002.
7. Lammiman,J., Syrett,M., **Cool generacija: nova poslovna filozofija**,Naklada LJEvak, Zagreb, 2005.
8. Lajović,D., **Preduzetništvom u novi milenijum**, CID,Podgorica, 2001

PROSTORNO I URBANO PLANIRANJE U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Saznanja o općoj metodologiji prostornog i urbanog planiranja kao interdisciplinarnе djelatnosti; Promjene koje se zadnjih decenija dešavaju u planerskoj struci; Utjecaji na teoriju i praksu urbanog i prostornog planiranja; Konfliktne situacije koje se javljaju u zaštiti okoliša sa aspekta korištenja prirodnih i stvorenih resursa; Dugoročna konceptualna rješenja kao razvojno-strateške odrednice u očuvanju resursa i okruženja zdrave sredine, kao i njenih kulturoloških značajki; Analitičko-dokumentacijska osnova i njena uloga u planovima svih nivoa; Valorizacija elemenata prostora; Kriteriji za ocjenu stanja kao osnov za daljnji planirani održivi razvoj na nivou određene prostorne cjeline; Europske tendencije kroz prostorno i urbano planiranje na regionalnu orijentaciju uređenja prostora (regionalna infrastruktura); Uloge urbanih aglomeracija (centara) u regionalnom planiranju; Tendencije ka decentralizaciji funkcija centraliteta unutar prostornih cjelina;</p>
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologija prostornog planiranja 2. Teorije prostornog planiranja 3. Regionalno planiranje 4. Teorija centralnog mjesta 5. Naseobinska mreža i sustav naselja 6. Ekologija i aktivnosti u prostoru (održivi razvoj) 7. Metodski postupak kroz izradu urbanističkog plana 8. Analitički postupci kod urbanističkog planiranja 9. Valorizacija prirodnih i stvorenih resursa 10. Kriteriji za valorizaciju 11. Opći i posebni ciljevi urbanističkog planiranja 12. Koncept urbanističkog plana 13. Razrada koncepta 14. Usvajanje urbanističkog plana – proces
Metode poučavanja i učenja	<p>Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarskih radova</p>
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Obevezan predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja; - bodovanje po osnovu prisustva nastavnom procesu, usmene prezentacije rada, izrada istraživačkog rada, te aktivnosti tokom izvođenja vježbi

Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Ante Marinović-Uzelac: Prostorno planiranje
2. Igor Vrišer: Regionalno planiranje
3. Milan Vresk: Grad u regionalnom i prostornom planiranju
4. Milan Vresk: Razvoj urabih sistema u svijetu
5. Vlasta-Jelena Žuljić: Studija funkcija centraliteta za glavni grad države
6. Službene novine Federacije BiH (Broj 2, 18. 01. 2006.)
7. Zakon o prostornom planiranju (Broj 7, 10. 03. 2005.)
8. Planovi prostornog uređenja (Planiranje; Planovi prostornog uređenja; Urbanistički planovi)

FINANSIRANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Cilj predmeta je sticanje teorijskih i praktičnih znanja o javnim finansijama, kao naučnoj disciplini, koja se bavi: prihodima i rashodima države, uloge države u vođenju fiskalne politike i alokacije resursa. Poseban tretman dat je lokalnim zajednicama kroz proces decentralizacije, ulogu lokalne vlasti, reformi sistema lokalne samouprave, finansiranja jedinica lokalne samouprave.</p> <p>Fiskalna politika će se posmatrati kroz izgradnju optimalne strukture poreza: poreza na promet, poreza na dobit, poreza na dohodak i poreza na imovinu. U teoretskom i praktičnom smislu će se posvetiti pažnja fiskalni federalizam kroz dodjeljivanje prava odlučivanja različitih nivoa države na raspodjelu javnih prihoda. posebno će se obraditi uloga lokalne vlasti i metodologija utvrđivanja učešća lokalnih zajednica u javnim prihodima. Uloga lokalne vlasti će se obraditi kroz sistem finansiranja jedinica lokalne samouprave, finansiranja razvoja komunalnog sektora privrede, finansiranja i razvoj infrastrukture lokalnih zajednica., finansiranja javnih preduzeća i javnih ustanova kao i putem javnog i privatnog partnerstvo na nivou lokalnih zajednica</p>
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Javne finansije Bosne i Hercegovine. Poreski sistem Bosne i Hercegovine. 2. Analiza javnih rashoda. Struktura javnih rashoda: vojni, sigurnosni, socijalno osiguranje, obrazovanje, državna uprava i sudstvo, indirekne i direktne intervencije države, efekti javnih rashoda. 3. Analiza javnih prihoda. Osnove oporezivanja: pojam, načela, tehnika, vrste poreza, učinci oporezivanja. 4. Javni zajmovi: razvoj, prednost i nedostaci, načela zaduživanja, granica zaduživanja, otplata javnog duga, konsolidacija i konverzija. 5. Budžet – proračun: pojam, razvoj, funkcije, načela, vrste, izrada i donošenje, izvršenje, završni račun, kontrola i revizija, finansijski plan, subvencije i dotacije. 6. Osnove federalizma: raspodjela nadležnosti između nivoa vlasti, raspodjela rashoda, raspodjela prihoda, fiskalna ujednačavanja radi ostvarivanja alokacijskih funkcija, aktivno i pasivno finansijsko izravnjavanje. 7. Uloga lokalne vlasti. Metodologija utvrđivanja učešća lokalnih zajednica u javnim prihodima. 8. Finansiranje jedinica lokalne samouprave Reforma sistema finansiranja lokalne samouprave.. Finansiranje razvoja komunalnog sektora privrede. Finansiranje i razvoj infrastrukture lokalnih zajednica.. Finansiranje javnih preduzeća i javnih ustanova na nivou lokalnih zajednica. . Javno i privatno partnerstvo na nivou lokalnih zajednica
Metode poučavanja i učenja	<p>Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarских radova</p>

Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Obavezan predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja; - bodovanje po osnovu prisustva nastavnim procesima, usmene prezentacije rada, izrada istraživačkog rada, te aktivnosti tokom izvođenja vježbi
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Kešetović Izudin, Đonlagić Đženan : Javne finansije, Grin, Gračanica, 2007. godina
2. Stiglit E. Joseph : Ekonomija javnog sektora, Ekonomski fakultet u Beogradu, 2004.
3. Harvey S. Rosen: Javne finansije, prevod, Institut za javne finansije Zagreb, 1999. godine.
4. Evropska povelja o lokanoj samoupravi, Strazbur, oktobar 1985. godine.
5. Ustav Bosne i Hercegovine; Ustav F BiH i Ustav RS; Ustavi kantona F i H i Statut Brčko Distrikta BiH
6. Zakon o principima lokalne samouprave u F BiH i RS .
7. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u F BiH.

OKOLINSKO UPRAVLJANJE I RAZVOJ KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	Svaka djelatnost čovjeka (društva) pored željenih i očekivanih posljedica, ima i neželjene posljedice, bilo očekivane, bilo neočekivane. Stoga zajednica treba da upravlja svojim razvojem imajući na umu i neželjene događaje s kojima treba računati – izbjegavati, umanjivati, podnositi.
Sadržaj	DEFINICIJE: definicija okoline i okolinskih uticaja, OKOLINSKI UTICAJI: uticaji na fizičke sisteme (zrak, voda, pejzaž, utrošak sirovina), na eko-sisteme i društvene sisteme (naselja). ZAKONSKO REGULISANJE: Osnovni principi, Okolinski acquis EU, okolinski propisi u BiH, OKOLINSKI MONITORING: Registri izvora zagađivanja, praćenje emisija u zrak (katastri emisije) i ispuštanja u vode, praćenje rasprostiranja zagađujućih materija u okolini, stanje (kvalitet zraka, kvalitet i kvantitet voda), tokovi otpada; UPRAVLJANJE OKOLINSKIM UTICAJIMA: Uključivanje okolinske problematike u razvojne planove lokalne zajednice, izrada okolinskih planova i programa, sistemi okolinskog upravljanja (EMAS, ISO 14000, OHSAS 18000). UČEŠĆE JAVNOSTI U DONOŠENJU OKOLINSKIH ODLUKA: Konvencija iz Ahusa, obaveze iz domaćeg zakonodavstva, posebno u procesu izdavanja okolinskih dozvola,
Metode poučavanja i učenja	Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarskih radova
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Obevezan predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	- procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja;
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Skripta predmetnog nastavnika, power point prezentacije sa predavanja.

PARTICIPACIJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU O JAVNIM POSLOVIMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	Izborni predmet
Semestar	Izborni predmet
Ishodi učenja	Studenti će spoznati savremeno sociološko određenje lokalne zajednice i teorijski koncept lokalne samouprave. U okviru predmeta studenti će proučavati teorijske osnove participativne demokratije i njihov uticaj na razvoj političkih institucija razvijenih demokratskih država. Cilj predmeta je proučavanje teorijskog, ustavnog i zakonsko - statutarnog koncepta te pojavnih oblika političke participacije građana u odlučivanju o javnim poslovima u socijalnoj zbilji lokalnih zajednica u Bosni i Hercegovini.
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istorijski razvoj i teorijsko određenje lokalne zajednice; 2. Savremeni teorijski koncept lokalne samouprave; 3. Lokalna samouprava i decentralizacija vlasti; 4. Lokalna samouprava i demokratija; 5. Teorijsko određenje političke participacije; 6. Politička participacija građana u lokalnoj zajednici; 7. Zakonsko-statutarni koncept i oblici participacije građana u odlučivanju o javnim poslovima u opštinama/općinama Bosne i Hercegovine
Metode poučavanja i učenja	Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarskih radova
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Izborni predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	- procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja;
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Janez Šmidovnik: LOKALNA SAMOUPRAVA, Studentska štamparija, Sarajevo 1998 godine.
2. Grupa autora: Axford, Brovning, Huggins, Rosamond, Tuner; UVOD U POLITOLOGIJU; Politička kultura, Zagreb 2002 godine.

3. Mirko Pejanović: POLITIČKI RAZVITAK BOSNE I HERCEGOVINE U POSTDEJTONSKOM PERIODU; Šahinpašić, Sarajevo 2005 godine.
4. RENESANSA LOKALNE VLASTI, Fakultet političkih nauka, Beograd 2002 godine.
5. Časopis: LOKALNA SAMOUPRAVA; broj 10 i broj 12, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo 2004 godine
6. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
7. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH
8. Zakon o lokalnoj samoupravi RS
9. Statuti opština

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Godina	Izborni predmet
Semestar	Izborni predmet
Ishodi učenja	Upoznavanje studenata sa modernom poslovnom filozofijom koja u prvi plan stavlja ljude i njihova znanja, kreativni i razvojni potencijal. Ljudi, njihov razvoj, motivacija i zadovoljstvo postaju glavno oruđe konkurentske sposobnosti i prednosti na izrazito konkurentskom i globalnom svjetskom tržištu. Cilj da postdiplomci shvate da je borba za talente, danas, najoštrije oblike konkurencije, tako jak da ga neki označavaju trećim, za ekonomski prosperitet nesumnjivo najvažnijim, svjetskim ratom koji će još jače obilježiti treći milenijum. Cilj predmete je da se shvati promjena koncepcija u vezi ljudskih potencijala kao sažeti izraz nove filozofije i prakse menadžmenta, koja upozorava da način na koji se upravlja ljudskim potencijalima postaje ključan za dugoročnu konkurentsku sposobnost, razvoj i sam opstanak organizacija.
Sadržaj	<p>1. Koncepcija menadžmenta ljudskih resursa</p> <ul style="list-style-type: none"> * Određenje menadžmenta ljudskih resursa * Razvoj menadžmenta ljudskih resursa * Faktori menadžmenta ljudskih resursa <p>2. Predviđanje potreba</p> <ul style="list-style-type: none"> * Strategijski menadžment ljudskih resursa * Planiranje ljudskih resursa * Analiza posla <p>3. Pribavljanje i selekcija</p> <ul style="list-style-type: none"> * Pribavljanje ljudskih resursa * Temeljite pretpostavke kvalitetne profesionalne selekcije * Metode i tehnike profesionalne selekcije * Identifikacija i selekcija menadžera <p>4. Motiviranje i nagrađivanje</p> <ul style="list-style-type: none"> * Praćenje radne uspješnosti * Motivacija za rad * Strategija materijalnog nagrađivanja * Nematerijalne strategije motiviranja <p>5. Obrazovanje i razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> * Obrazovanje u savremenim organizacijama * Razvoj menadžera * Razvoj i upravljanje karijerom <p>6. Posebne teme menadžmenta ljudskih resursa</p>

	* Stres i upravljanje stresom * Fluktuacija i apsentizam * Reinženjering funkcije ljudskih resursa
Metode poučavanja i učenja	Interaktivno učenje Interaktivna nastava, Vježbe, Prezentacija eseja i seminarskih radova
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano ocjenjivanje studenata
Status	Izborni predmet
ECTS	6
Sati	2+1 (Ukupno 45 predavanja + 15 vježbi)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	- procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja;
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Bahtijarević-Šiber, F., *Management ljudski potencijala*, Golden marketing, Zagreb, 1999.
2. Glas, M., i dr., *Poduzetništvo za 21. stoljeće*, GEA College, Ljubljana, 2001.
3. Riderstrale, J., Nordstrom, K.A., *Karaoke kapitalizam: menadžment za čovječanstvo*, Differo, Zagreb, 2004.
4. Dostić, M., *Menadžment malih i srednjih preduzeća*, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2002.
5. Godin, S., *Plava Krava: preporodite svoj posao, budite osobiti*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2005.
6. Robbins, P. Stephen., *Bitni elementi organizacijskog ponašanja*, Mate, Zagreb, 1995